

Regelgeving en betutteling

Maarten Windemuller

In de jaren '50 en '60 werd door de overheid op allerlei gebieden veel meer geregeld dan tegenwoordig het geval is. De regelgeving voor begraafplaatsen was vaak tot in detail doorgevoerd. De tot op de millimeter voorgeschreven letterdiepte op de grafsteen, het verbod op de grafsteen geglazuurde foto's van de overleden te plaatsen of vergulde letters te gebruiken, etc., zijn hiervan voorbeelden.

De wereld zit tegenwoordig anders in elkaar en als regels niet logisch zijn, worden ze afgeschaft. Zo gelden ten aanzien van grafbedekking voor nieuwe graven aanzienlijk minder beperking dan vroeger.

Gelukkig zijn er op 'Gedenkpark de Ooster' nog veel mooie gedenktekens uit de eerste helft van deze eeuw aanwezig: uit een tijd dus waarin creativiteit niet werd belemmerd door onzinnige regels.

Individuele keuzen

Vroeger bestond alleen de mogelijkheid een graf te kopen als iemand was overleden. De uitvaartleider regelde dat voor de familie op het stadhuis. Soms werd dan een overhaaste keuze gemaakt waarvan men achteraf spijt had. Tegenwoordig kan men, ook als er nog geen graf nodig is, al een graf kopen op een plek die in overleg met de beheerder van de begraafplaats is uitgezocht. 'Gedenkpark de Wester' aan de Hengelosestraat biedt deze mogelijkheid. Zodra de rekening betaald is, is men 'rechthebbende'

van dat graf. Voor veel mensen een zorg minder. Nabestaanden hoeven dat niet meer te regelen en het is ook geen kwestie meer waar dierbare familieleden begraven moet worden. Zij hebben hun plekje immers al uitgezocht!

Was de keus vroeger beperkt tot twee of drie soorten graven, tegenwoordig is die veel groter. Lang geleden bestonden nog de zogenaamde 'klasse'graven. Daarna kwam de versimpeling, de overheid bepaalde dat kon worden gekozen uit drie soorten graven. Nu zijn op 'Gedenkpark de Wester' veel meer mogelijkheden. De variatie kan bestaan uit de ligging van het graf: langs een hoofdpad, een zijpad of op een grafveld; de duur: 20, 40 of 60 jaar; de afmeting: standaard maat, breder of langer of voor twee of vier personen. Maar men kan ook kiezen voor een graf op het 'oude gedeelte' of, zoals voor enkele plekken geldt, voor een zelf te bepalen oppervlakte. In combinatie met minder beperkingen in de voorschriften betekent dit een gevarieerder beeld van een gedenkpark.

De plichtigheid

De meeste uitvaarten op de begraafplaats bestaan uit een ontvangst op het voorterrein, de gang naar het graf, gevolgd door een korte plichtigheid en daarna het zakken van de kist, al dan niet in aanwezigheid van familie en bekenden. In de loop van de jaren is hierin niet veel veranderd. Wel komt het nu vaker voor dat de familie een speciale wens of vraag heeft. Bijvoorbeeld of zij zelf het graf dicht mogen maken of dat tijdens de plichtigheid muziek kan worden gespeeld. Tijdens plichtigheden van andere culturen is er soms een uitgebreide, zeer speciale ceremonie die vaak een grote betrokkenheid toont en in die zin verrijkend is voor onze grafcultuur.

Aanbieding van een steenhouwer uit 1923 GA

